

Súd: Okresný súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 17Pc/28/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119432473  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kováčiková  
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6119432473.13

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Kováčikovou, v právnej veci navrhovateľa I. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom ul. Z.. Ž. XXX/XX, C., korešp. adresa: S. XX, H. H., štátny občan SR, v konaní zast. JUDr. Luciou Fabriciusovou, advokátkou AK so sídlom J. A. Komenského 18B, Banská Bystrica, proti odporkyni T. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XX, H. H., štátny občan SR, v konaní zast. Mgr. Evou Kúchovou, advokátkou AK so sídlom Gaštanová 3, Banská Bystrica, o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XX, H. H., štátny občan SR, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica, takto

### rozhodol:

Súd konanie o určenie otcovstva k malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX **z a s t a v u j e**.

Súd malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX **z v e r u j e** do striedavej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka aj otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého striedavo v jednotýždňových intervaloch.

Osobnú starostlivosť o maloletého W. D., nar. XX. XX. XXXX v čase od nedele od 16.00 hod. nepárneho týždňa v roku do nedele do 16.00 hod. párneho týždňa v roku zabezpečuje matka a od nedele od 16.00 hod. párneho týždňa v roku do nedele do 16.00 hod. nepárneho týždňa v roku zabezpečuje otec.

Obaja rodičia matka aj otec sú **o p r á v n e n í** v čase realizácie striedavej starostlivosti maloletého W. D., nar. XX. XX. XXXX zastupovať a spravovať jeho veci a majetok v bežných veciach.

Matka je **p o v i n n á** malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX v stanovenom čase prevziať pred vchodom do domu otca a otec je **p o v i n n ý** v stanovenom čase prevziať maloletého pred vchodom do domu matky.

Každý z rodičov je **p o v i n n ý** v stanovenom čase malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX odovzdať do osobnej starostlivosti druhého rodiča a maloletého na starostlivosť druhého rodiča riadne pripraviť.

Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50 Eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal určenia otcovstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k malol. W. D., ktorý sa narodil dňa XX. XX. XXXX z matky T. D.. Navrhovateľ sa považuje za biologického otca, ale v rodnom liste ako otec malol. W. nebol zapísaný, avšak odporkyňa ako matka

malol. dieťaťa odmietala ísť určiť otcovstvo súhlasným vyhlásením rodičov. S matkou dieťaťa a s malol. W. žili v spoločnej domácnosti, od narodenia sa o malol. W. v prevažnej miere staral navrhovateľ, chodil s ním k lekárovi, kúpil ho, venoval sa mu, vstával k nemu v noci. Odporkyňa si našla nového partnera a z tohto dôvodu sa navrhovateľ zo spoločnej domácnosti dňa 07. 09. 2019 odsťahoval. Aj po opustení spoločnej domácnosti mal záujem so synom sa naďalej pravidelne stretávať a starať sa o neho. V starostlivosti o dieťa mu nebránili žiadne prekážky. Matka dieťaťa medzi 8. až 10. mesiacom dieťaťa nastúpila do práce a o dieťa sa staral navrhovateľ vždy, keď matka bola v práci, a to jednak cez deň, ako aj v noci. Po odsťahovaní navrhovateľa zo spoločnej domácnosti malol. W. u neho prespával a takýto spôsob starostlivosti o malol. W. im obidvom vyhovoval a na takýto režim si zvykli. Dá sa povedať, že tento spôsob starostlivosti o malol. W. bola akási forma striedavej starostlivosti, ktorá bez problémov fungovala aj niekoľko mesiacov. O maloletého sa vie vzorne postarať, ovláda jeho denný režim. Opakovane navrhovateľ žiadal matku dieťaťa o určenie otcovstva k malol. dieťaťu, avšak matka dieťaťa začala s ním komunikovať veľmi stroho, prestala s ním komunikovať a neumožňovala mu ani stretávať sa s maloletým. V čase podania návrhu, navrhovateľ pracoval v spoločnosti MAR COMPANY s.r.o., ktorá sa zaoberá prevádzkou rýchleho občerstvenia. Jeho príjem zo závislej činnosti predstavuje 112,88 Eur a jeho ďalší príjem pozostáva tiež z tringeltov a z odmien spoločníka, čo u neho predstavuje celkový príjem 600 až 800 Eur. Pracuje v rodinnej firme, vie si zariadiť pracovný čas tak, aby sa mohol venovať synovi kedykoľvek. Zabezpečoval starostlivosť o malol. W., kupoval mu všetko potrebné, a to mlieko, plienky, stravu, oblečenie a pod. Okrem toho platí malol. W. poisťku so sporením mesačne vo výške 49,96 Eur. Býva v prenajatom byte, kde synovi vytvoril vhodné podmienky na jeho rast a vývin. V byte má zabezpečenú vlastnú skrinku na oblečenie, kútik na hranie a pod. Považuje sa za starostlivého otca, ktorý nadovšetko miluje svojho syna a ktorý si svoje rodičovské povinnosti voči nemu plnil a naďalej chce plniť zodpovedne. Od narodenia sa o maloletého staral, pozná jeho každodenný režim, dokáže ho prebaliť, okúpať, uspať, ale aj pripraviť mu stravu. Malol. W. je na neho zvyknutý, preto považuje za správne a v záujme dieťaťa, aby sa oni ako rodičia o neho starali striedavou formou osobnej starostlivosti. Navrhol, aby súd určil, že je otcom malol. W. D., nar. XX. XX. XXXX z matky T. D., nar. XX. XX. XXXX a výkon rodičovských práv a povinností, aby súd upravil tak, že zverí malol. W. do striedavej starostlivosti oboch rodičov, a to striedavo v týždňových intervaloch.

2. Dňa 16. 01. 2020 navrhovateľ doručil na tunajší súd čiastočné späťvzatie žaloby, a to v časti určenia otcovstva k malol. W. D., nakoľko medzi navrhovateľom a odporkyňou došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov v zmysle § 90 nasl. zákona č. 36/2005 Z.z. a navrhovateľ je ako otec zapísaný do rodného listu malol. W. D.. Žiadal, aby súd konanie v časti určenia otcovstva k malol. W. D. uznesením zastavil. K čiastočnému späťvzatiu návrhu navrhovateľ pripojil fotokópiu rodného listu malol. W. D..

3. Tunajší súd odporkyni doručoval opis návrhu spoločne s uznesením zo dňa 18. 12. 2019, ktorým ju súd vyzval, aby sa v lehote 15 dní písomne vyjadrila k podanému návrhu, opísala vo vyjadrení úplne a pravdivo skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie súdu a označila dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Zásielka bola odporkyni doručená dňa 30. 12. 2019, k veci sa nevyjadrila.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 20. 01. 2020 k podanému návrhu uviedol, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu a otcovstvo k maloletému bolo uznané súhlasným vyhlásením na matrike dňa 13. 01. 2020. Pri pohovore s matkou malol. dieťaťa matka uviedla, že s otcom žili v spoločnej domácnosti od narodenia dieťaťa do septembra 2019, pričom to bolo v jej domácnosti. Spoločnú domácnosť opustil otec dieťaťa potom, ako ho z bytu vyhodila z dôvodu, že to medzi nimi nefungovalo. Od času ako nežijú v spoločnej domácnosti, otec maloletému platí poisťku so sporením a matke do rúk financie neposkytuje, nič maloletému neplatí, nič mu nezakupuje. Potom ako s otcom dieťaťa prestali spolu žiť, sa otec za isté obdobie s maloletým stretával, no nefungovalo to, a preto to zatrhla. V čase, keď bol otec s maloletým, otec jej nedával vedieť, kde spolu sú, nereagoval na jej telefonáty, keď ho dával do jasieľ, slabo ho obliekal a maloletý sa od neho vracal spotený. Otec sa potom dlhšiu dobu s maloletým nestretával. Maloletý svojho otca pozná, neodmieta ho. Keď bol u otca, vrátil sa od neho v poriadku, avšak bol celý spotený. Maloletému zmenil režim, z čoho bol následne maloletý doma rozhádzaný. Uviedla, že otec je schopný sa o dieťa postarať, pozná režim dieťaťa a ovláda činnosti potrebné pre starostlivosť dieťa. Matka býva v 3,5-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej starej matky. Žije tam s maloletým, svojimi rodičmi a dvomi malol. bratmi a v domácnosti sú tiež dva psy. S maloletým má k dispozícii 1 izbu, ktorá je zariadená potrebám dieťaťa. Rodičom prispieva na domácnosť sumou 150 Eur mesačne. Pracuje ako krupierka, jej čistý mesačný príjem je okolo 700 Eur

a okrem toho má rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Maloletý chodil do jasieľ, kde ho matka vozí autom a poplatok za jasle predstavuje 360 - 400 Eur mesačne. Maloletý nosí plienky, ktoré mesačne stoja 20 až 30 Eur. Maloletý je zdravý, nie je vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii. S otcom dieťaťa nie sú dohodnutí na úprave rodičovských práv a povinností, stále sa o tom len hádajú, nakoľko otec nechce platiť výživné, chce, aby bol maloletý zverený do striedavej starostlivosti, s čím ona nesúhlasí z dôvodu, že keď maloletý príde od otca, tak je rozhádzaný. Navrhla, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a aby bol otec zaviazaný prispievať výživným vo výške 200 Eur mesačne. Nevie si predstaviť, že by mal byť maloletý jeden týždeň u otca a jeden týždeň u nej. Komunikáciu s otcom by hodnotila tak, že spolu vôbec nevedia komunikovať a na zlepšenie vzájomnej komunikácie nikdy neskúšali psychológa. Prejavila záujem za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie navštevovať psychológa.

4.1 Z predmetného vyjadrenia vyplýva, že dňa 08. 01. 2020 kolízny opatrovník vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky, pri ktorom bolo zistené, že matka spolu s maloletým býva v 3,5-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej starej matky. Žije tam so svojimi rodičmi, dvomi bratmi a dvomi psami. Matka má v domácnosti k dispozícii všetky veci potrebné pre starostlivosť o dieťa, hygienické podmienky boli na dobrej úrovni. Maloleté dieťa má v domácnosti matky vytvorené vhodné prostredie pre zdravý psychický a fyzický vývoj.

4.2 Z predmetného vyjadrenia vyplýva, že dňa 10. 01. 2020 kolízny opatrovník vykonal pohovor s otcom dieťaťa, ktorý uviedol, že na podanom návrhu trvá. Potvrdil, že došlo na matrike k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov. S matkou dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do septembra 2019, kedy spoločnú domácnosť opustil, dieťa zostalo bývať s matkou a od tejto doby spolužitie neobnovili, nakoľko matka si našla iného partnera, a teda nie je možná obnova spolužitia. Navrhol, aby bolo dieťa zverené do striedavej starostlivosti, ktorá by sa vykonávala tak, aby si dieťa striedali po štyroch dňoch, t.j. aby mal dieťa on, keď je matka v práci. Takéto striedanie fungovalo od septembra do novembra 2019 a takáto starostlivosť maloletému vyhovovala, nemala negatívny dopad na dieťa, u oboch rodičov mal maloletý rovnaký režim. Následne mu matka začala brániť v kontakte s dieťaťom, a preto podal návrh na súd. Matka dieťaťa mu zamedzuje kontakt s dieťaťom. Navrhol, aby sa neurčovalo výživné s tým, že trvalý pobyt dieťaťa môže zostať na adrese matky a prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, ako aj daňový bonus môže poberať matka dieťaťa. Otec býva sám v prenajatom 2,5-izbovom byte. V danej domácnosti má maloletý všetko, čo potrebuje. Maloletý domácnosť pozná, bol už u otca a u neho aj prespal. Nájomné uhrádza vo výške 295 Eur. Jeho mesačný príjem sa pohybuje od 600 do 800 Eur. Nie je vlastníkom nehnuteľnosti, vlastní automobil a inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matke financie na dieťa neposkytoval, platí naďalej dieťaťu poisťku vo výške 49,96 Eur mesačne. V prenajatom byte kompletne zariadil domácnosť tak, aby bola prispôbená potrebám dieťaťa. Maloletému zakúpil oblečenie. Komunikáciu s matkou hodnotí ako veľmi zlú, nevedeli sa dohodnúť na tom, kedy mu matka umožní kontakt s dieťaťom, nevedeli sa dohodnúť ani na tom, aby spolu išli zapísať na matriku otcovstvo k dieťaťu. Nevidí potrebu, aby s matkou maloletého išli ku psychológovi, ak by sa dokázali dohodnúť na tom, ako sa on bude starať o dieťa.

4.3 Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že dňa 15. 01. 2020 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti otca. Hygienické podmienky domácnosti boli na dobrej úrovni, v domácnosti bolo čisto a poriadok a malol. dieťa má v domácnosti otca vytvorené vhodné prostredie pre zdravý psychický a fyzický vývoj.

4.4 Kolízny opatrovník považuje návrh otca na úpravu rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu za dôvodne podaný, nakoľko rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu dieťaťa. Nakoľko rodičia hodnotili vzájomnú komunikáciu ako zlú, nedospeli k dohode. Vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu obaja súhlasili s tým, že budú spolupracovať na zlepšení tejto komunikácie, a preto úrad požiadal Referát poradensko-psychologických služieb o spoluprácu.

5. Dňa 13. 03. 2020 Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica na tunajší súd doručil správu z poradensko-psychologického procesu zo dňa 06. 03. 2020, z ktorej vyplýva, že v priebehu poradenského procesu s rodičmi maloletého vyjasňovali otázku ich rodičovskej komunikácie a hľadali možnosti kontaktu maloletého s rodičmi, ktoré by boli prijateľné a ľudské pre všetkých členov rodiny. Bezproblémové obdobie fungovania rodičov trvalo zhruba 2 mesiace a následne nastalo medzi rodičmi dieťaťa napätie

z dôvodu, že otec dieťaťa si našiel novú známosť, matke vadilo, že na stretnutiach otca bola prítomná aj nová partnerka. Zamedzila kontakt otca a dieťaťa z dôvodu, že dieťa bývalo aj uplakané, pri otcovi malo nepravidelný denný režim, otec zabudol veci dieťaťa. Po dobu ďalších dvoch mesiacov otec nemal kontakt s dieťaťom. Problémové obdobie trvalo do decembra 2019. Obaja rodičia prejavili záujem o to, aby dieťa malo kontakt s otcom tak, aby bol v záujme nielen dieťaťa, ale aj v prospech obidvoch rodičov. Problém v stanovení presného režimu spočíval v tom, že obaja rodičia pracovali na smeny aj cez víkendy, a preto nebolo možné stanoviť presne dni a týždne. Rodičia dokázali zvládať plán kontaktu dieťaťa s rodičmi podľa pracovných smien, zvládali aj to, keď dieťa bolo choré a dokázali si upraviť dni aj v rámci chorobnosti. Rodičovská komunikácia v rámci poradenského procesu bola primeraná, rodičia dokázali komunikovať bez afektov, vzájomne sa rešpektovali a počúvali. Záverom bolo konštatované, že rodičovská komunikácia u rodičov je primeraná, upravená, nie je konfliktná. V otázke úpravy rodičovských práv a povinností sa rodičia dohodli, aby bol maloletý zverený do starostlivosti matky a kontakt s otcom bol realizovaný v 5-dňových intervaloch. Taktiež rodičia prejavili záujem, aby dieťa bolo v danom roku na Vianoce pri matke a Silvester pri otcovi a v ďalšom roku opačne. Poradenský proces bol ukončený.

6. Dňa 03. 06. 2020 odporkyňa na tunajší súd doručila vyjadrenie k žalobe a proti návrh, ktorým žiadala, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a upravil zároveň styk otca s malol. dieťaťom. Zároveň požadovala určenie, že dieťa bude mať trvalé bydlisko na adrese G. XXXX/XX, H. H. ako matka. Žiadala určiť výživné vo výške 200 Eur počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Vo vyjadrení poukázala na skutočnosť, že otec dieťaťa prestal rešpektovať dohodu ohľadne starostlivosti o maloletého, ktorá bola predbežne dohodnutá počas psychologického sedenia cez úrad práce, soc. vecí a rodiny, a to striedavo 5 dní otec a 5 dní matka. Dohodu otec prestal rešpektovať v tom, že dieťa neodovzdáva matke vopred stanovený čas, neoznami, kedy dieťa odovzdá, nekomunikuje a neberie telefón, matka dieťaťa nevie, kde sa dieťa nachádza, kedy ho otec navráti matke. Voči matke dieťaťa sa otec začal správať vulgárne a arogantne, čo sa prejavuje aj na psychickom a fyzickom vývoji dieťaťa, ktoré potrebuje mať harmonicky vyvážené vzťahy rodičov. Okrem toho, otec dieťaťa neplatí žiadne výživné.

7. Úrad práce, soc. vecí a rodiny doručil na tunajší súd správu z poradensko-psychologického procesu zo dňa 15. 06. 2020, z ktorej vyplýva pokračovanie poradensko-psychologického procesu s rodičmi maloletého. V otázke úpravy rodičovských práv a povinností matka navrhla zveriť dieťa do jej starostlivosti s tým, aby malo dieťa kontakt s otcom každý druhý víkend od piatku do nedele. Otec navrhol, aby kontakt s dieťaťom bol realizovaný v týždňových intervaloch, a to páry týždeň v mesiaci 5 dní dieťa u otca a sobota a nedeľa u matky a nepáry týždeň 5 dní u matky a sobota a nedeľa u otca. Rodičia nedospeli k dohode vo veci kontakte dieťaťa s rodičmi. V minulosti rodičia fungovali na základe nepravidelnej striedavej starostlivosti, čo bolo v záujme dieťaťa a rodičia sa vzájomne rešpektovali.

8. Úrad práce, soc. vecí a rodiny na tunajší súd doručil Zaslania nových skutočností zo dňa 18. 08. 2020 týkajúcich sa veci malol. W. D. do konania o úpravu rodičovských práv a povinností. Z vyjadrenia vyplýva, že dňa 06. 07. 2020 sa na úrad dostavil otec malol. dieťaťa, ktorý uviedol, že matka si zmyslela, že ona bude určovať to, ako budú mať malol. W.. Dieťa si striedali viac-menej pol na pol, no následne mu matka oznámila, že ona si dieťa nechá a jemu bude dávať podľa toho, ako uzná za vhodné. Odôvodnila to tým, aby na súde nemohol povedať, že si dieťa striedajú a táto striedavá starostlivosť funguje. Matka dieťaťu zrušila bez jeho vedomia jasle a odišla bývať do T. k rodičom. Matka mu odmieta dieťa dávať v pravidelných časových intervaloch. Komunikácia s matkou je taká, že síce komunikujú, no pravidlá určuje matka dieťaťa. Matka mu umožňuje kontakt s dieťaťom, no býva to len potom, ako si to vydobýje. Dňa 09. 07. 2020 matka na úrade uviedla, že otcovi dieťaťa povedala, že striedavá starostlivosť nebude, a to z dôvodu, že keď sa maloletý vrátiť od otca, tak na matku a starú matku začal hovoriť „be-be“, čo sa predtým nestalo a začal ich obe od seba odstrkovať. Mala snahu o tom s otcom komunikovať, otec jej zložil telefón s tým, že ho nemá otravovať so somarinami. Po návrate od otca maloletý nerešpektuje žiadne z jej pravidiel. Znova začal cikať do plienky, matku po návrate od otca neposlúcha. Dva dni sa stále správa tak, že hádže o zem hračky, taktiež sa sám hádže o zem, ak mu matka niečo nedovolí alebo niečo zakáže. Čo sa týka zrušenia jasíel, matka uviedla, že dieťa cez prázdniny nebude chodiť do jasíel, s čím otec súhlasil. Vyjadrila sa, že nechce, aby sa realizovala striedavá starostlivosť, nakoľko keď dieťa príde od otca, tak je celé rozhodené 2 dni. S otcom sa nedá dohodnúť, trvá si on vždy na svojich štyroch dňoch a iné ho nezaujímá. Takáto starostlivosť podľa nej nie je dobrá pre dieťa. Nechce brániť v kontakte otca s dieťaťom a má záujem na tom, aby dieťa malo nejaký pravidelný režim, čo otec odmieta.

9. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého sa nedokázali dohodnúť o úprave rodičovských práv a povinností, ich rodičovská komunikácia bola neprimeraná, úrad požiadal o opätovnú realizáciu poradenského procesu.

10. Úrad práce, soc. vecí a rodiny zároveň predložil správu z poradensko-psychologického procesu z Úradu práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 18. 08. 2020, zo záveru ktorej vyplýva, že rodičia nedospeli k dohode vo veci úpravy rodičovských práv a povinností voči malol. dieťaťu a z odborného psychologického hľadiska odporúčajú zverenie dieťaťa matke a aby kontakt dieťaťa s rodičmi bol realizovaný formou predĺženého víkendu od štvrtka do nedele v párnom týždni a v nepárnom týždni od stredy do štvrtku - pobyt dieťaťa u otca. V otázke rodičovskej komunikácie s rodičmi prebrali základné pravidlá komunikácie rodičov, poukázali na to, že každý jeden z nich robí chybu v rodičovskej komunikácii, nakoľko zachádzajú do minulosti, používajú spätnú väzbu, neodovzdávajú si na konkrétnu otázku konkrétnu odpoveď, skôr odpoveď je forma útočenia. Rodičom bolo ponechané na ich zvážení ako príjmu a ako sa stotožnia s vlastnou sebakontrolou.

11. Tunajší súd vytýčil termín pojednávania na deň 20. 08. 2020, na ktorom právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že po podaní návrhu na súd došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, a teda na určení otcovstva navrhovateľ netrvá a navrhla v tejto časti konanie zastaviť. Navrhla upraviť výkon rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu tak, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, aby mali oprávnenie vykonávať rodičovské práva obaja rodičia. Zároveň navrhla upraviť styk otca s malol. dieťaťom. Čo sa týka vyživovacej povinnosti, navrhla výživné vo výške 70 Eur mesačne. Poukázala na skutočnosť, že matka je zamestnaná, dosahuje príjem 550 Eur a vzhľadom na to, že vykonáva prácu krupírky, zrejme ešte dostáva aj nejaké tringelty a okrem toho poberá aj rodičovský príspevok. Výšku výživného 70 Eur považuje za primeranú s poukazom na počet dní, kedy by mal otec zabezpečovať starostlivosť o maloletého.

12. Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že s matkou dieťaťa sa dohodli na výchovnom prostredí, ako aj na úprave styku, avšak nesúhlasil s výškou výživného 100 Eur. Zotrvával na tom, že je ochotný prispievať na výživu malol. W. sumou 70 Eur mesačne. Je vlastníkom auta, býva v 2-izbovom byte, ktorý má v nájme, za ktorý platí úhradu 295 Eur. S malol. W. sa stýka, zabezpečuje jeho potreby tak, že zabezpečoval jeho stravu, hračky, ako aj veci na oblečenie, obuv, pričom všetky tieto veci sú v jeho domácnosti. Jeho príjem mesačne predstavuje 600 až 800 Eur. V čase keď malol. W. chodil do jasieľ, poplatky za jasle neplatil.

13. Matka malol. dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že súhlasí so zastavením konania čo sa týka určenia otcovstva. Navrhla malol. dieťa zveriť do jej osobnej starostlivosti a súhlasila s tým, aby mali obaja rodičia oprávnenie malol. zastupovať a spravovať jeho veci a majetok. Nesúhlasila s výškou výživného 70 Eur a navrhla upraviť rozsah vyživovacej povinnosti na sumu 100 Eur mesačne od 01. 09. 2020. Žije s dieťaťom v 3-izbovom byte, za ktorý platí mesačnú úhradu 270 Eur. Auto nevlasťní. Je zamestnaná, dosahuje príjem 550 Eur + 380 Eur poberá rodičovský príspevok. Mesačný poplatok do jasieľ predstavoval rozpätie od 320, cez 370 až po 405 Eur. Predtým sa platil poplatok 220 Eur. Otec sa s malol. dieťaťom stýka, dieťa máva vo svojej domácnosti a ona dieťaťu do domácnosti nepripravuje žiadne veci, to znamená oblečenie, obuv, ani plienky, toto si zabezpečuje otec sám.

14. Kolízna opatrovníčka uviedla, že navrhujú malol. dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky a upraviť styk otca s malol. dieťaťom, nakoľko rodičia sa na úprave styku dohodli. Čo sa týka určenie otcovstva, súhlasili so zastavením konania.

15. Tunajší súd pojednávanie odročil, nakoľko rodičia malol. dieťaťa sa nevedeli dohodnúť na výške výživného.

16. Dňa 02. 09. 2020 navrhovateľ na tunajší súd doručil zmenu návrhu zo dňa 31. 08. 2020, ktorým navrhol malol. W. zveriť do jeho osobnej starostlivosti, matke upraviť styk s malol. W. a matku zaviazat' prispievať výživným vo výške 50 Eur mesačne. Na pojednávaní dňa 20. 08. 2020 pristúpil k možnosti zverenia malol. W. do osobnej starostlivosti matky a k úprave jeho rozšírenému styku s maloletým, avšak po zvážení s dôrazom na odmietavý postoj matky a jej nerešpektovanie jeho roly ako otca v živote ich syna, považuje za potrebné a v záujme dieťaťa, aby bol zverený do jeho výlučnej starostlivosti s tým, že matka sa s ním bude stretávať v širšom rozsahu tak, aby ich syn mal rovnocenný kontakt s

oboma rodičmi. S rolou otca od narodenia dieťaťa je stotožnený, od narodenia sa mu plne venuje, stará sa o neho, vrátane kúpania, kŕmenia, hrania a pod. pozná režim dieťaťa, vie mu zabezpečiť všetky potreby plnohodnotne ako matka. Matka s ním odmieta konštruktívne komunikovať v záujme ich dieťaťa, neinformovala ho o vycestovaní dieťaťa do zahraničia, uzurpuje si rozhodovanie o tom, kedy a ako dlho bude so synom a nerešpektuje právo ich syna na pravidelný a rovnocenný kontakt aj s druhým rodičom. Rešpektuje matku, neodmieta jej výchovné pôsobenie a starostlivosť o dieťa. V záujme zlepšenia ich rodičovskej komunikácie, ktorá je nevyhnutná pre zdravý vývoj ich syna má stále záujem zúčastňovať sa poradensko-psychologického procesu cez úrad práce, soc. vecí a rodiny. Matka si svojim správaním presadzuje svoje záujmy nad záujmy ich syna. Je presvedčený, že je starostlivým a zodpovedným rodičom, rešpektuje právo ich dieťa aj na výchovné prostredie zo strany matky. V jeho domácnosti má dieťa vytvorené vhodné podmienky pre správy vývin. Poukázal opätovne na to, že býva v 2-izbovom byte, za ktorý platí mesačne úhradu 250 Eur vrátane energií. Telefón platí 20 Eur, internet 10 Eur, poistenie so sporením dieťaťa 49,96 Eur, dve poistenia 27,30 Eur a 16,02 Eur, spláca úver vo výške 25 Eur. Nie je vlastníkom nehnuteľnosti. Je spoločníkom obchodnej spoločnosti MAR COMPANY s.r.o. a GREEN DIAMOND s.r.o. Vlastní motorové vozidlo v trhovej hodnote zhruba 2 500 Eur. Súdu predložil výpis z bankového účtu od februára 2020 do 26. 08. 2020, taktiež doklady o nákupe potravín, oblečenia, hračiek a iných potrieb pre dieťa ktoré sa zachovali. Zároveň navrhol, aby súd uložil matke povinnosť preukázať ňou tvrdené výdavky na bývanie a aby matka špecifikovala ďalšie výdavky na seba a dieťa.

17. Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica tunajšiemu súdu predložil vyjadrenie zo dňa 17. 09. 2020, z ktorého vyplýva, že matka s novým návrhom otca na zverenie maloletého jeho osobnej starostlivosti nesúhlasí. Matka uviedla, že s otcom dieťaťa skoro vôbec nekomunikujú, dohovárajú sa len na tom, kedy si príde po dieťa a kedy ho vráti. S otcom dieťaťa sa komunikuje ťažko, v SMS správach sa chce dohodnúť, no keď sa stretnú osobne, tak jej nadáva a nedá sa s ním rozprávať. Uviedla, že chce upustiť od dohody, ku ktorej dospeli na pojednávaní a chce, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a kontakt otca 1 týždeň od piatku do nedele a druhý týždeň od stredy do štvrtku. Otec dieťaťa na pohovore na úrade dňa 17. 09. 2020 uviedol, že trvá na svojom návrhu, aby bol maloletý zverený jemu a nesúhlasí s tým, na čom sa dohodli na pojednávaní dňa 20. 08. 2020. S matkou dieťaťa sa chcel dohodnúť, kedy nabehnú na jeho styk, na ktorom sa dohodli, avšak matka dieťaťa mu uviedla, že až po právoplatnosti rozhodnutia. S matkou začali fungovať tak, že on je s maloletým v čase, kedy je matka v práci. S matkou komunikujú len v tom zmysle, že si odovzdávajú základné informácie o tom, kto bude s dieťaťom. Nariadenie znaleckého dokazovania považuje za bezpredmetné, ale keď to úrad odporučí, tak s tým bude súhlasiť. Zo záveru vyjadrenia vyplýva, že rodičia sa nedokážu dohodnúť na úprave rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu, neustále menia svoje stanovisko, k tomu, komu má byť dieťa zverené a ako má byť upravený styk. Obaja rodičia upustili od dohody, ku ktorej dospeli na pojednávaní dňa 20. 08. 2020. Otec maloletého žiada, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, s čím matka nesúhlasí a chce, aby bol maloletý zverený jej a aby bol styk otca s maloletým upravený jeden týždeň od piatka do nedele a v ďalší týždeň od stredy do štvrtku. Úrad odporučil súdu, aby v konaní nariadil znalecké dokazovanie, ktoré by preukázalo, čo by bolo v najlepšom záujme malol. dieťaťa.

18. Dňa 08. 09. 2020 matka malol. dieťaťa tunajšiemu súdu doručila vyjadrenie k zmene návrhu otca, v ktorom uviedla, že ako rodičia sa musia prizerať na potreby malol. dieťaťa, preto nebráni stretávaniu otca so synom a ani nikdy stretávaniu nebránila. Styk s dieťaťom ako matka nepopiera, vždy umožní podľa dohody a schválenia súdom. Opätovne navrhla zveriť dieťa do jej osobnej starostlivosti a otcovi upraviť styk s malol. dieťaťom, pričom odovzdávanie dieťaťa sa má konať na adrese trvalého bydliska matky a žiada určiť rozsah vyživovacej povinnosti vo výške 150 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Žiadala, aby dieťaťu bolo určené trvalé bydlisko na adrese matky. Žiadala, aby súd preveril pravdivosť dôkazov, ktoré predložil otec, týkajúce sa firiem, v ktorých je spoločníkom, nakoľko za firmami sa skrývajú firmy s vysokou zadĺženosťou. Čo sa týka neumožnenia styku otca s dieťaťom počas COVID-19, uviedla, že má právo a dokonca povinnosť dieťa ochraňovať tak, ako tvrdia lekári a epidemiológovia. Je zamestnaná na trvalý pracovný pomer s pravidelnou mesačnou mzdou vo výške 550 Eur, nemá žiadne dlhy, býva u svojej babky v byte, ktorý má v prenájme a ktorej platí nájom vo výške 200 Eur, 50 Eur elektrika, SIPO, plyn, voda, 20 Eur internet, 25 Eur paušál na mobil, 50 Eur poisťka, 30 Eur životné sporenie vrátane výdavkov na syna. K vyjadreniu predložila čestné prehlásenie T. I., z ktorého vyplýva, že jej vnučka T. D. pravidelne platí mesačné nájomné 200 Eur v byte, ktorý má v osobnom vlastníctve a ktorý jej prenajíma na adrese G. XX, H. H..

19. Zároveň matka malol. dieťaťa súdu predložila zoznam mesačných poplatkov, nákladov na bývanie, nákladov mesačne na stravu, poplatky za škôlku, jasle, záujmovú činnosť a mesačné náklady na syna.

20. Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica tunajšiemu súdu predložil správu z poradensko-psychologického procesu zo dňa 04. 11. 2020, z ktorej vyplýva, že v rámci poradensko-psychologického procesu s rodičmi hľadali možnosti ako realizovať kontakt dieťaťa s rodičmi a ako posilniť rodičovskú komunikáciu. Od poslednej podanej správy bol realizovaný poradenský proces trikrát. Dňa 10. 09. 2020 sa obidvaja rodičia zúčastnili odbornej konzultácie. Vyjadrovali sa, že rodičovská komunikácia je raz dobrá a raz je napätá. Mailovú a SMS komunikáciu vnímajú rodičia ako primeranú. V osobnej komunikácii je viac napätia, rodičia si podávajú negatívne spätné väzby a zachádzajú do minulosti, čo zhoršuje komunikáciu. S rodičmi rozoberali pravidlá rodičovskej komunikácie, aby sa v komunikácii sústredili na informácie o maloleťom, o jeho potrebách a ako upraviť kontakt s maloleťým a rodičmi. Matka poukazovala na osobnosť otca a jeho konanie. V konzultácii zachádza do minulosti. Neskôr matka maloleťého vstala a opustila konzultáciu a odišla v rámci riešenia situácie. Matku pozvali na ďalší termín individuálne 22. 10. 2020. Matka sa nedostavila ani neospravedlnila. Dňa 27. 10. 2020 boli pozvaní opäť obidvaja rodičia na poradenský proces, otec sa dostavil, matka sa nedostavila. Od otca dostali informáciu, že kontakt s maloleťým funguje bez problémov otec je spokojný so súčasným kontaktom, je každý týždeň s dieťaťom. Dieťa si odovzdávajú podľa toho, ako majú pracovné smeny. Fungujú podľa rodičovskej dohody. Rodičovská komunikácia sa podľa otca mierne zlepšila a rodičia sa snažia rešpektovať aj súdne rozhodnutie vo veci úpravy rodičovských práv a povinností, ale dokážu sa aj prispôbiť aktuálnym situáciám a pracovným povinnostiam. Poradenský proces bol ukončený.

21. Dňa 18. 11. 2020 matka malol. dieťaťa na tunajší súd doručila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak, aby bolo malol. dieťa zverené len do jej výchovy s odôvodnením zlej pandemickej situácie na Slovensku a z dôvodu, že otec dieťaťa nerešpektuje vzájomnú dohodu v tejto ťažkej situácii ohľadne vecí práv a povinností, otec dieťa neodovzdáva v dohodnutý týždeň a čas matke. Zámerne čas odovzdávania dieťaťa matke predlžuje aj na niekoľko dní, žiadne výživné neplatí. Navrhla dieťa zveriť do jej výchovy a výživy bez možnosti stretávania sa s otcom na čas uplynutia prekážky. Tunajší súd uznesením zo dňa 23. 11. 2020, č.k. 17Pc/28/2019-164, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 12. 2020 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s odôvodnením, že matka v podanom návrhu neosvedčila potrebu bezodkladnej a naliehavej úpravy pomerov.

22. Na tunajší súd Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica doručil oznámenie o nových skutočnostiach zo dňa 30. 11. 2020, z ktorého vyplýva, že matka dieťaťa otcovi opätovne bráni v kontakte so synom a k zmene došlo po tom, ako bolo nariadenie celoplošné testovanie, kedy matka od neho vyžadovala certifikát o negatívnom teste, ktorý jej neposlal a matka mu dieťa 2 týždne nedala. Následne si prišiel po dieťa a mal ho u seba taktiež 2 týždne bez súhlasu matky. Matka mu odmieta dať dieťa z dôvodu, že nebude riskovať, že jej ho zasa 2 týždne nedonesie. S matkou dieťaťa sa na stretnutí s otcom nevedeli dohodnúť. Matka uviedla, že nechce dať dieťa otcovi, a to z dôvodu, že naposledy jej otec dieťa nedoniesol tak, ako sa dohodli. Od otca počas celoplošného testovania požadovala certifikát o negatívnom teste, keďže bol zákaz vychádzania a otec by si po dieťa išiel cez okres. Otec jej ho neposlal, a preto mu dieťa nedala. Certifikát jej poslal až po druhom testovaní. S otcom dieťaťa sa stále hádajú, na ničom sa ohľadom dieťaťa nevedia dohodnúť.

23. Tunajší súd vytýčil termín pojednávania na deň 10. 12. 2020, pričom pojednávanie bolo odročené na deň 14. 01. 2021 a rodičom dieťaťa bola poskytnutá lehota na uzavretie dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, nakoľko právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že situácia je skludnená, dieťa si rodičia pravidelne striedajú, komunikácia medzi nimi nie je na najlepšej úrovni a žiadala poskytnúť rodičom lehotu na uzavretie rodičovskej dohody. Dňa 11. 01. 2021 právna zástupkyňa navrhovateľa tunajšiemu súdu oznámila výsledok mimosúdneho jednania rodičov, z ktorého vyplýva, že s dohodou, ktorá bola matke dieťaťa predložená zo strany navrhovateľa nesúhlasí. S vyjadrením predložila tunajšiemu súdu aj dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu a vyjadrenie matky dieťaťa k navrhovanej dohode, z ktorého vyplýva, že s dohodou absolútne nesúhlasí a nesúhlasí so žiadnou striedavou starostlivosťou.

24. Na pojednávaní dňa 14. 01. 2021 právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že navrhovateľ trvá na svojom návrhu z augusta 2020, kedy navrhol maloleťého zveriť do jeho osobnej starostlivosti a pre prípad, ak súd tomuto návrhu otca nevyhovie, navrhuje, aby súd maloleťého zveril do

striedavej starostlivosti. Čo sa týka nariadenia znaleckého dokazovania, znalecké dokazovanie nenavrhujú nariadiť, nakoľko po finančnej stránke by takéto znalecké dokazovanie bolo náročné pre obidvoch rodičov. Navrhla, aby súd uložil rodičom povinnosť podrobiť sa psychologickému vyšetreniu, resp. takémuto dokazovaniu z úradnej povinnosti vzhľadom k tomu, že ten posledný poradensko-psychologický proces bol predčasne ukončený.

25. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že naďalej žije v prenajatom byte, nájomnú zmluvu má uzatvorenú vždy na 1 rok. V byte žije sám, nemá žiadnu priateľku. Malol. W. do jasieľ nechodí, s matkou sa v starostlivosti o malol. W. striedajú. Problém nebol ani počas vianočných sviatkov. Čo sa týka jeho pracovného času, nemá problém pracovný čas si upraviť. V noci nepracuje a počas sobôt a nediel vykonáva prácu len niekedy. Je spoločníkom obchodnej spoločnosti GREEN DIAMOND s.r.o. a spoločnosti MAR COMPANY s.r.o. Čo sa týka platieb, pokiaľ žili s matkou v spoločnej domácnosti, dohoda bola taká, že nájom ako taký platí budú, ale že budú platiť réžie, ktoré platil výlučne on, pričom sa jedná o inkaso a elektrinu. Pokiaľ žili s matkou v spoločnej domácnosti, výlučne sa o dieťa staral on a nie je pravdivé tvrdenie matky, že dieťa hucká proti nej. Čo sa týka vyčíslených nákladov zo strany matky, takisto takýto nákup urobil aj on, to znamená, že tiež zakúpil kočík aj autosedačku. S matkou dieťaťa, čo sa týka oblečenia, sa dohodli, že keď dieťa bude u neho, tak má veci, ktoré zakúpil on a keď je dieťa u matky, tak má veci, ktoré zakúpila matka.

26. Matka dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že pokiaľ žili v spoločnej domácnosti, hospodárili takým spôsobom, že mali každý zvlášť finančné prostriedky, pričom bývali v byte jej rodičov, nájom platila jej mama, ktorá povedala, že od nich nič nechce. Nikdy nebývali tak, že by mali samostatný byt pre seba. Je pravdivé tvrdenie otca, že sa podieľal na starostlivosti o dieťa od jeho narodenia, napr. kúpaním, nočným vstávaním. Nesúhlasila so striedavou starostlivosťou z dôvodu, že navrhovateľ jej nadáva, taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že dieťaťu bude lepšie s ním ako s tatinkom a nie s ňou a dieťa jej hovorí, že je zlá a chce ísť od nej preč. Má za to, že týmto dochádza k ovplyvňovaniu dieťaťa zo strany navrhovateľa. Prestala sa zúčastňovať poradensko-psychologického procesu z dôvodu, že niekoľkokrát mala vtedy smenu a nepodarilo sa jej tam prísť a potom to už bolo tak vyhrotené, že s navrhovateľom sa nedalo rozprávať. Počas celého obdobia platila dieťaťu jasle, platila kočík, nákupy domov. Potom ako prestali s otcom dieťaťa žiť v spoločnej domácnosti, kupovala dieťaťu plienky, oblečenie, autosedačku, avšak keď dieťa bolo v domácnosti otca, toto kupoval otec. Nikdy dieťaťu nebalila tašku s jeho vecami, nakoľko otec sa vyjadril, že chce mať pre dieťa svoje vlastné veci. Pracuje ako predavačka na smeny, nepracuje ani v nočných hodinách, pracuje soboty a nedele. V čase, keď musí ísť do práce, starostlivosť o dieťa zabezpečuje jej mama. Žije v byte sama, a to v byte svojej starej mamy. Rodinné prídavky, bonus poberá ona. Dieťa nechodí do predškolského zariadenia, známosť s iným mužom nemá. Zotrvála na návrhu upraviť rozsah vyživovacej povinnosti na sumu 150 Eur mesačne. V prípade, že by bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti otca, výšku výživného ponecháva na otca dieťaťa, v prípade, že by bolo dieťa zverené do striedavej starostlivosti, výšku výživného ponechala na úvahu súdu. Svoj nesúhlas so striedavou starostlivosťou odôvodnila tým, že napr. aj dňa 25. 12. sa s otcom dieťaťa dohodli, že jej dieťa donesie ráno a doniesol ho až poobede. Takéto správanie nevie u otca hodnotiť, a to v tom smere, či to robí naschvál alebo či ho to baví.

27. Kolízna opatrovníčka vo výpovedi uviedla, že navrhli vo veci nariadiť znalecké dokazovanie, avšak majú dve alternatívy, a to v tom smere, že v prípade, ak súd rozhodne, že je vo veci potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, tak s nariadením znaleckého dokazovania budú súhlasiť a pre prípad, že súd rozhodne, že nie je potrebné vo veci nariadiť znalecké dokazovanie, navrhli, aby súd vo veci rozhodol tak, ako sa rodičia malol. dieťaťa dohodli na pojednávaní v auguste 2020, t.j. aby bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi, aby bol v zmysle tej dohody upravený styk.

28. Tunajší súd pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu doplnenia dokazovania.

29. Dňa 27. 01. 2021 navrhovateľ na tunajší súd doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak, aby súd dočasne odovzdal malol. W. D. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Návrh odôvodnil tým, že matka dieťaťa svojvoľne rozhodla o ich rodičovských právach s tým, že ho vylúčila z výkonu osobnej starostlivosti o dieťa aj napriek tomu, že maloletý je na starostlivosť zo strany obidvoch rodičov v pravidelných striedavých intervaloch zvyknutý. Konanie matky vyhodnotil ako účelové s cieľom násilne prerušiť jeho pozitívny a intenzívny vzťah so synom. Matka koná proti

záujmu a právu dieťaťa na osobnú starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a uprednostňuje svoj záujem. K návrhu pripojil SMS komunikáciu s matkou dieťaťa.

30. Tunajší súd uznesením zo dňa 02. 02. 2021, č.k. 17Pc/28/2019-227 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd malol. W. zveril do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa bude realizovať v týždennom intervale.

31. Matka malol. dieťaťa podala proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia odvolanie.

32. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 25. 05. 2021, sp. zn. 12CoP/20/2021-309 uznesenie okresného súdu potvrdil. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 06 2021.

33. Tunajší súd vytýčil termín pojednávania na deň 23. 09. 2021.

34. Právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že k dohode rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k malol. W. nedošlo. Zotrvala na návrhu, aby bol maloletý zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov s tým, aby súd rozsah vyživovacej povinnosti neurčil vzhľadom na rovnakú životnú úroveň rodičov. Striedavá starostlivosť na základe vydaného neodkladného opatrenia sa realizuje od 14. 02. 2021 a počas nej nedochádza k nejakým výrazným konfliktom medzi rodičmi a konflikty sa výrazne znížili. Konflikty hlavne neovplyvňujú dieťa. Striedavá starostlivosť pre dieťa je výhodná, dieťa je pokojné, stotožnilo sa s týmto stavom a dieťa má v rodičoch istotu a má za to, že striedavá starostlivosť je pre dieťa vhodná. Od 01. 09. 2021 po dohode rodičov, dieťa nastúpilo do materskej školy a rodičia sa zároveň dohodli na poplatkoch za materskú školu tak, že každý z rodičov bude znášať tieto poplatky v 1/2 a taktiež sa dohodli, že otec zakúpi potrebné vybavenie pre dieťa do škôlky ako sú papuče, výkresy, obliečky, pyžamo a pod. Matka mala pred kolíznym opatrovníkom prezentovať, že dieťa sa sťažuje, že prečo nemôže byť s ňou dlhšie a dieťa sa malo vyjadriť, že prečo takto matka rozhodla. Dieťa malo uviesť, že nevie, kde býva a má za to, že ak by dieťa vo veku troch rokoch naozaj niečo také povedalo, tak takéto vyjadrenie dieťaťa hodnotia ako účelovú manipuláciu zo strany matky, pretože dieťa je v útľom veku a nemalo by vedieť o nejakom súdnom spore, a to hlavne v tom, že o neodkladnom opatrení rozhodla nejaká žena „nejaká teta“ a hlavne slovné spojenie, že nevie, kde býva. Otec dieťaťa sa pri hraní s dieťaťom opýtal na vyjadrenie k tomu, že dieťa sa vyjadrilo, že nevie, kde býva, pričom dieťa pohodovo reagovalo a povedalo, že býva s ocinom, maminou u S. a u starkých. Má za to, že matka vývoj dieťaťa vo vzťahu k otcovi ohrozuje a nepodporuje, čím dieťa vedome alebo nie vedome oberá o stabilitu, a to emocionálnu bezpečnosť, ako i osobnú pohodu. V prípade, ak matka bude pokračovať v tom, že dieťa bude od nej preberať negatívne postoje a názory, hrozí, že dieťa bude frustrované a bude ohrozený jeho zdravý psychický vývoj a zároveň môže dôjsť k zhoršeniu stavu dieťaťa a otca. Zotrvala na tom, aby dieťa bolo zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov a zároveň žiadala, aby súd uložil rodičom povinnosť absolvovať poradensko-psychologický proces formou výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine a v prípade, ak by súd vyhodnotil, resp. zistil, že správanie matky je ohrozujúce pre dieťa, žiadajú, aby bolo dieťa zverené do výlučnej starostlivosti otca. V priebehu pojednávania právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že nenavrhuje upraviť styk otca s dieťaťom počas vianočných sviatkov a počas letných prázdnin v prípade, že bude dieťa zverené do striedavej starostlivosti rodičov. Taktiež nezotrvala na nariadení výchovného opatrenia v tomto konaní.

35. Navrhovateľ vo výpovedi uviedol, že sa pripája k výpovedi právnej zástupkyne. S matkou dieťaťa komunikujú prostredníctvom SMS správ, a to aj v týždni, keď má dieťa u seba on, resp. keď má dieťa u seba matka. Čo sa týka jeho osobných pomerov, tie sa nezmenili, žije naďalej v prenajatom byte. Je jednak v pracovnom pomere, kde dosahuje príjem 125 Eur mesačne + nejaké odmeny. Je konateľom firiem. Má zamestnancov a čo sa týka hierarchicky najvyššieho postavenia zamestnanca firmy MAR COMPANY s.r.o., dosahuje príjem v rozpätí 700 až 800 Eur. Je vlastníkom osobného automobilu. Čo sa týka nákladov, ktoré uplatnil v daňovom priznaní, tieto boli vynaložené na kúpu automobilu, na rozvoz jedla, marketingové náklady, nájom, kúpa softvéru a rôzne poplatky, kontroly. Inú vyživovaciu povinnosť nemá a okrem osobného auta nevlastní žiadny majetok. Čo sa týka realizovania striedavej starostlivosti od februára tohto roku, pre dieťa zakupuje veci a používa len tie veci, ktoré zakúpil on. Matka dieťaťa ho o nejaký mimoriadny výdavok nepožiadala. Dieťa nemá zdravotné problémy, dieťa nastúpilo do materskej školy a s matkou dieťaťa sa dohodli na úhrade poplatkov každý v 1/2. Veci pre dieťa pred nástupom do

škôlky zakúpil on a náklady predstavovali asi 60 až 70 Eur. Dieťa absolvuje krúžok angličtiny a jedná sa o výuku angličtiny prostredníctvom jeho známeho, ktorá sa absolvuje v jeho domácnosti.

36. Matka dieťaťa vo výpovedi uviedla, že tvrdenia právnej zástupkyne navrhovateľa a navrhovateľa sú len sčasti pravdivé. Otec dieťaťa jej nepovedal o tom, že dieťa navštevuje krúžok angličtiny a nevie, kde tento krúžok navštevuje. Čo sa týka realizovania striedavej starostlivosti, k tomu uviedla, že dieťa nemá režim, je problém so spánkom u dieťaťa, pretože v škôlke deti spia maximálne do druhej a u otca spí dieťa do štvrtej. Nesúhlasí so zverením dieťaťa do striedavej starostlivosti, nakoľko ju otec neustále klame. Otec jej neoznámil, že bol na dovolenke, otec dieťaťa nie je zaočkovaný, odovzdal jej dieťa len tak a nebol ani v karanténe po príchode z dovolenky s dieťaťom v X.. Dieťa má k otcovi dobrý vzťah, otca ľúbi, má ho rád. S otcom dieťaťa komunikujú cez SMS, ale málo. Opätovne navrhla, aby bolo dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti a navrhla upraviť rozsah vyživovacej povinnosti zo strany otca vo výške 100 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Poplatky za materskú školu po ich dohode s otcom sa mali hradíť na polovicu, veci pred nástupom dieťaťa do materskej školy nakúpil otec. Dieťa je v škôlke spokojné. Od 22. 07. 2020 je zamestnaná v spoločnosti SK Catering, s.r.o. so sídlom Kolkáreň 14, Podbrezová. Pracuje ako predavačka v obci G.. Pracovná doba je taká, že keď je dieťa v škôlke, tak na ôsmu dieťa odnesie a o tretej pre dieťa ide. Jej príjem predstavuje mesačne 500 a 600 Eur. Býva v byte sama, 200 Eur mesačne vynakladá mesačne na byt, 160 Eur spláca úver a ďalšie poplatky predstavujú 50 Eur. Nevlastní žiadny majetok. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. V prípade, že by súd zveril dieťa do striedavej starostlivosti rodičov, požaduje od otca dieťaťa, aby jej mesačne prispieval aspoň 50 Eur. Veci pre dieťa do domácnosti otca nepripravuje, pretože má svoje veci a otec dieťaťa má svoje veci. Dieťa nemá zdravotné problémy. Tento mesiac, t.j. september platila škôlku, na čo jej otec doposiaľ nedal finančné prostriedky. Dieťaťu bolo potrebné zakúpiť nejaké lieky, ale tieto finančné prostriedky na túto kúpu od otca nepožadovala.

36. Kolízna opatrovníčka vo výpovedi uviedla, že tak, ako bolo rozhodnuté neodkladným opatrením, u dieťaťa sa realizuje v týždenných intervaloch striedavá starostlivosť. Opakovane boli šetrené pomery u obidvoch rodičov a na strane ani jedného z rodičov neboli zistené žiadne nedostatky, bytové pomery majú vyhovujúce. S rodičmi bol vykonaný pohovor a zo strany otca bol prezentovaný názor, že dieťa je spokojné so striedavou starostlivosťou, pričom zo strany matky boli námietky voči striedavej starostlivosti s tým, že podľa matky to dieťaťu nevyhovuje. Dospeli k záveru, že rodičia si neodovzdávajú žiadne informácie, odovzdávanie dieťaťa prebieha tak, že rodičia sa ani nepozdravia a má za to, že podstatné veci, ktoré sa týkajú ich dieťaťa si neodovzdávajú a rodičia sa nevedia ani na základných veciach týkajúcich sa dieťaťa, dohodnúť. Podľa jej názoru, rodičia by mali naďalej pokračovať v psychologickom procese, ktorý bol začatý. Striedavá starostlivosť sa realizuje niekoľko mesiacov a má za to, že vzhľadom na tú dlhšiu dobu si na takýto spôsob starostlivosti dieťa zvyklo aj napriek tomu, že komunikácia medzi rodičmi nie je dobrá a navrhli, aby súd zveril dieťa do striedavej starostlivosti rodičov.

37. Z oznámenia Daňového úradu Banská Bystrica (č.l. 204 súdneho spisu) vyplýva, že navrhovateľ podal daňové priznanie za obdobie roka 2019 firmy MAR COMPANY s.r.o., IČO: 50165 780 so sídlom J.A.Komenského 18B, Banská Bystrica, z ktorého vyplývajú výnosy vo výške 37 366,82 Eur, náklady vo výške 71 542,16 Eur, výsledok hospodárenia pred zdanením - 34 175,36 Eur, daň 0,00 Eur.

38. Z oznámenia Daňového úradu Banská Bystrica (č.l. 208 súdneho spisu) vyplýva, že navrhovateľ podal daňové priznanie za daňový subjekt GREEN DIAMOND s.r.o., IČO: 50461826, so sídlom J.A.Komenského 18B, z ktorého za rok 2019 vyplývajú výnosy vo výške 2 193,28 Eur, náklady 8 300,26 Eur, výsledok hospodárenia pred zdanením - 6 106,98 Eur, strata - 6 106,98 Eur, daň alebo daňová licencia na úhradu 0,00 Eur.

39. Z oznámenia Daňového úradu Banská Bystrica (č.l. 344 súdneho spisu) vyplýva, že spoločnosť MAR COMPANY s.r.o., IČO: 50165 780 so sídlom J.A.Komenského 18B, Banská Bystrica mala výška príjmu z daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2017 tak, že výnosy predstavovali sumu 50 476,16 Eur, náklady 66 857,59 Eur, strata - 16281,43 Eur a daň alebo daňová licencia vo výške 960 Eur. Za rok 2018 výnosy predstavovali sumu 30 724,89 Eur, náklady vo výške 75 946,36 Eur, strata - 45 221,47 Eur, daň na úhradu 0,00 Eur. Za rok 2020 výnosy vo výške 61 731,80 Eur, náklady 89 015,92 Eur, strata - 26 954,12 Eur a daň 0,00 Eur.

40. Z oznámenia Daňového úradu Banská Bystrica (č.l. 353 súdneho spisu) vyplýva, že spoločnosť GREEN DIAMOND s.r.o., so sídlom J.A.Komenského 18B, Banská Bystrica, IČO: 50 461 826 mala výšku príjmu za rok 2017 sumu 250 Eur ako výnosy, náklady 3 821,16 Eur, výsledok hospodárenia - 3 571,16 Eur a daň po úľavách a po zápočte 960 Eur. Za rok 2018 výnosy vo výške 3 154,97 Eur, náklady 7 528,99 Eur, výsledok hospodárenia pred zdanením - 4 374,02 Eur, daň po úľavách 0,00 Eur. Za zdaňovacie obdobie 2020 výnosy 1 398,33 Eur, náklady 4 327,86 Eur, výsledok hospodárenia pred zdanením - 2 899,53 Eur a daň po úľavách 0,00 Eur.

41. Z potvrdenia spoločnosti MAR COMPANY s.r.o., Komenského 18B, Banská Bystrica vyplýva, že navrhovateľ za obdobie od augusta 2019 do júla 2020 dosiahol priemerný mesačný príjem 118,62 Eur (č.l. 95 súdneho spisu) a za obdobie od augusta 2019 do júla 2020 priemerný mesačný príjem vo výške 123,37 Eur (č.l. 96 súdneho spisu).

42. Z potvrdenia o príjme spoločnosti ARIOLA s.r.o., L. Svobodu, Poprad vyplýva, že odporkyňa dosiahla za obdobie od augusta 2019 do júla 2020 priemerný mesačný príjem vo výške 550,44 Eur (č.l. 98 súdneho spisu).

43. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, vložky č. 30343/S (č.l. 195 súdneho spisu) vyplýva, že navrhovateľ je jedným z troch spoločníkov spoločnosti GREEN DIAMOND s.r.o., so sídlom J.A.Komenského 18B, Banská Bystrica, IČO: 50 461 826. Zároveň je navrhovateľ jedným z konateľov tejto spoločnosti.

44. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, vložky č. 29248/S (č.l. 197 súdneho spisu) vyplýva, že navrhovateľ je jedným zo spoločníkov spoločnosti MAR COMPANY s.r.o., so sídlom J.A.Komenského 18B, Banská Bystrica, IČO: 50 165 780 a zároveň jedným z konateľov.

45. Z mzdových listov matky malol. dieťaťa vystavených zamestnávateľom spoločnosťou SK Catering, s.r.o., Kolkáreň 14/19, Podbrezová (č.l. 347-351 súdneho spisu) vyplýva, že matka dieťaťa dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 503,13 Eur.

46. Podľa § 29 ods. 1 C.m.p., navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

47. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ zobrať čiastočne späť návrh, a to v časti týkajúcej sa určenie otcovstva, tunajší súd v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 C.m.p. konanie o určenie otcovstva zastavil, a to za súhlasu odporkyne ako matky malol. dieťaťa a kolízneho opatrovníka.

48. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia malol. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí malol. dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme malol. dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

49. Tunajší súd v danom prípade na základe vykonaného dokazovania mal preukázané a v konaní nebolo sporné, že rodičia malol. W. D. nie sú manželmi, taktiež nebolo v konaní sporné, že rodičia malol. W. nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spoločne, ani spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu malol. dieťaťa.

50. V danom prípade v konaní zostalo sporné, zverenie malol. dieťaťa do výchovy jedného z rodičov, príp. do striedavej starostlivosti oboch rodičov.

51. Striedavá starostlivosť predpokladá zo strany rodičov toleranciu, spoločnú vôľu, schopnosť vzájomne komunikovať a spolupracovať pri výchove dieťaťa. To je však podmienené vyspelosťou oboch rodičov, potlačením ich vzájomnej rivality, či súbojov o dieťa, ale aj absenciou pohnútok ubližovania druhému rodičovi prostredníctvom vlastného dieťaťa. Kritériá pre zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti sú zhodné s kritériami pre zverenie detí do osobnej starostlivosti jedného rodiča. Pri striedavej osobnej

starostlivosti musia byť obaja rodičia spôsobilí riadne sa starať o deti, musia mať záujem starať sa osobne o deti a musia vytvoriť vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o deti. Nie je nutné, aby obidvaja rodičia súhlasili so striedavou osobnou starostlivosťou, stačí, ak s ňou súhlasí jeden z rodičov; ak o ňu požiada jeden rodič a druhý je proti, súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

52. V danom prípade mal súd po vykonanom dokazovaní preukázané, že rodičia malol. W. D. sa o výkone rodičovských práv a povinností nevedia dohodnúť. Navrhovateľ najskôr súhlasil so zverením maloletého do starostlivosti matky, následne navrhol zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti a v súčasnej dobe navrhol striedavú starostlivosť. Matka maloletého so striedavou starostlivosťou nesúhlasí a navrhla maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti. V konaní tak, ako bolo konštatované, zostala sporná úprava práv a povinností k malol. dieťaťu, t.j. zverenie maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov alebo zverenie maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti, ako aj s tým súvisiaca úprava styku a určenie výživného.

53. Z hľadiska rozhodovania o právach dieťaťa by malo byť také rozhodnutie, ktoré je na prospech detí a rešpektuje dohovor o právach dieťaťa. Je však potrebné zdôrazniť, že žiadne rozhodnutie nemôže byť to najlepšie a správne, keď dieťa prišlo o úplnú rodinu a už nikdy nebude možné dosiahnuť stav, ktorý je štandardný. Potom zostáva len možnosť, aby na dieťa rozchod jeho rodičov dopadol v minimálnej miere, a to čo môžu obidvaja rodičia urobiť pre svoje dieťa je, aby prestali so vzájomným sebaobviňovaním, povyšovaním sa, začali spolu komunikovať na inej úrovni ako doteraz, to znamená tak, aby dieťa prestalo byť týmito invektívami traumatizované. Je veľmi ťažké jednoznačne uviesť, čo je pre dieťa vhodnejšie, či bývanie u otca, či u matky, pretože na vývoj dieťaťa a jeho blaho vplyvajú mnohé ďalšie skutočnosti. Právom dieťaťa je aj právo udržiavať osobné kontakty s obidvomi rodičmi, ak sú v záujme dieťaťa (čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 4 Dohovoru o styku s deťmi). V danom prípade mal súd v konaní preukázané, že obidvaja rodičia doposiaľ zabezpečujú riadnym spôsobom východu maloletého po stránke citovej a mravnej a o maloletého bolo vždy riadne postarané aj po stránke materiálnej, pričom obidvaja rodičia sa na jeho výchove podieľali od útleho detstva. Výchovné predpoklady obidvoch rodičov sú zásadne rovnaké a obaja rodičia majú o výchovu maloletého záujem. Kritériom pre zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti nie je len želanie rodiča, ale predovšetkým záujem dieťaťa. Záujem dieťaťa vyžaduje, aby na jeho výchove participovala nielen matka, ale aj otec, ktorý sa nenahradiťelným spôsobom podieľa na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii a záujmom dieťaťa je, aby, ak sú pre to splnené podmienky, bolo v starostlivosti oboch rodičov. Pre vylúčenie výchovy oboma rodičmi museli byť dané závažné dôvody. Názorové nezhody medzi rodičmi nemôžu byť prekážkou striedavej starostlivosti, ak ich možno odstrániť, napr. poradensko-psychologickým šetrením a výchova dieťaťa je nielen povinnosťou obidvoch rodičov, ale aj ich právom. Dôvodom brániacim zvereniu do striedavej starostlivosti, ale len výnimočne, môže byť aj nevhodná komunikácia medzi rodičmi. Nevhodnú komunikáciu je nutné odlíšiť od nesúhlasu jedného rodiča so striedavou starostlivosťou, ktorý prípustným dôvodom nie je. Samotná absencia komunikácie medzi rodičmi, či jej zhoršená kvalita nemôže viesť k vylúčeniu striedavej výchovy, pretože by išlo v podstate len o ústupok vo vzájomnej rivalite rodičov, ktorá len sleduje „boj o dieťa“. V súvislosti s otázkou zverenia dieťaťa do striedavej starostlivosti je nutné poukázať na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý zakotvuje právo dieťaťa na obidvoch rodičov. Partnerské nezhody nemožno riešiť na úkor detí a za situácie, kedy matka nechce s otcom naďalej zdieľať spoločnú domácnosť, mala by umožniť dieťaťu i otcovi vzájomný kontakt v rozsahu, ktorý umožňuje naplniť právo detí na otca a rodiča a právo a povinnosť otca svoje dieťa vychovávať a starať sa oň. Pritom najmä v útlom veku je nebezpečie „zabudnutia“ na druhého rodiča oveľa väčšie ako u detí školského veku a nadmerná fixácia detí na matku nie je pozitívnou hodnotou, ktorú by bolo žiadúce posilňovať. Otec má právo o svoje deti sa starať rovnako ako matka a ak v konaní nebolo preukázané, že otec skutočne nie je schopný takejto starostlivosti, je neopodstatnený postoj matky, ktorá odmieta otcovi umožniť, aby sa o dieťa staral sám. Tunajší súd v danom prípade malol. W. D. zveril do striedavej starostlivosti, tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Od februára roku 2021 sa realizovala striedavá starostlivosť, dieťa má k obidvom rodičom dobrý citový vzťah, na striedavú starostlivosť si zvyklo. Matka nesúhlas so striedavou starostlivosťou neodôvodnila, svojvoľne prerušila spoluprácu so psychológom, ktorý sa snažil o zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Po vykonanom dokazovaní súd jednoznačne dospel k záveru, že striedavá starostlivosť v danom prípade je v záujme malol. dieťaťa.

53.1 Súd zároveň aj napriek tomu, že dieťa zveril do striedavej starostlivosti oboch rodičov, určil rozsah vyživovacej povinnosti zo strany navrhovateľa k I.. W. tak, že navrhovateľa zaviazal prispievať na výživu

malol. W. výživným vo výške 50 Eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. I keď sa pri striedavej starostlivosti vyživovacia povinnosť spravidla neurčuje, neznamená to, že rozsah vyživovacej povinnosti nie je možné určiť. Podľa názoru tunajšieho súdu, na strane navrhovateľa ako otca malol. dieťaťa sú podstatne lepšie zárobkové pomery, ktorý je jedným zo spoločníkov a konateľov dvoch obchodných spoločností, zároveň je v pracovnom pomere a súd má za to, že jeho príjmy sú podstatne vyššie ako je príjem matky, ktorá je len v pracovnom pomere a dosahuje príjem vo výške zhruba 550 Eur. Súd preto považoval za spravodlivé, aby navrhovateľ prispieval matke malol. dieťaťa výškou výživného 50 Eur, ktorú súd považuje za primeranú možnostiam a schopnostiam navrhovateľa.

54. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení trojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 C. s. p.). Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/95 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.